

KOMENTAR ZA DIREKTNO

Brodić: Migracija vojno sposobnih muškaraca u kaosu evakuacije i s gerilskim talibanskim tehnikama dušu je dala za infiltraciju terorista spavača

Trenutačno najveća svjetska kriza, ona u Afganistanu, koja prelazi i u ogromnu humanitarnu katastrofu, jer milijunima ljudi još prijeti i glad, u fokusu je svih vanjskopolitičkih tema. Svet je i dalje šokiran brzinom kojom su talibani, nakon 20 godina, ponovno uspostavili vlast u toj državi, a očajnici pokušavaju na sve način iznaći izlaz iz zemlje krvi i terora.

🕒 25.08.2021. u 20:00

Foto: Direktno

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Čudo od prirode u borbi protiv dijabetesa: Šećer u krvi će..

Vaša omiljena obuća i modni dodaci! Zaviri u izvrsnu ecipele ponudu!

Vodeći čelnici, ponajprije Europe, strahuju od razarajućeg izbjegličkog vala poput onih 2015. i 2016. godine

Kako stoji situacija na području jugoistočne Europe, trebaju li od dolaska tisuća izbjeglica iz ratom pogodene države strahovati Makedonija, Kosovo, ali i Albaniju? Očekuje li ih moguća opasnost od dolaska brojnih terorista, koji će se infiltrirati u izbjegličke kolone?

O tome smo razgovarali s **Ivanom Brodićem**, urednikom portala EnergyPress, odličnim poznavateljem političke i vojne situacije u ovom dijelu Europe.

"Novonastala situacija u Afganistanu, prema mojoj mišljenju, valja se promatrati kroz nekoliko vidova. Politički, kroz međunarodnu politiku, odnosno geopolitiku i odnos snaga velikih sila, energetsko ekonomski i, napisljetu humanitarno.

Politički, prevlast talibana i brzina preuzimanja Afganistana, bez obzira na pregovore u Kataru, koje je pokrenuo **Donald Trump**, oko povlačenja saveznika, u prvom redu, vojske SAD-a, ukazuje nam na neodrživost koncepta vojnog nametanja demokracije u plemenskim, heterogenim društvima koja još uvijek nalikuju feudalnom društvenom uređenju, koje mi zapadnjaci možemo upoznati samo iz historiografske literature ili povjesne fikcije.

Mislim, ako nije uspjelo autokratskim monarsima u 20. stoljeću ili pak revolucionarnim strankama potpomognutima sovjetskom vojskom u vrijeme Hladnoga rata, bilo je iluzorno očekivati kako će tradicionalistički plemenski lideri to dopustiti zapadnjacima. Nije pomoglo niti to što je predsjednik **Ashraf Ghani**, autor udžbenika, i popularnih TEDx predavanja, o popravljanju nefunkcionalnih država i društava pobjegao glavom bez obzira u UAE, natovaren novcem državne blagajne, do te mjere da su morali izbacivati teret kako bi zračna prometala mogla uopće poletjeti, ali to je tema za sebe", započinje svoju opširnu analizu za Direktno naš sugovornik.

Ivan Brodić nastavlja svoje objašnjenje.

"Kako bilo, kapitulacija okupacije Afganistana označit će promjenu političkih odnosa kako u SAD-u, tako i u brojnim drugim američkim saveznicima, gdje je javno mnijenje prilično shizofreno glede cijele situacije. S jedne strane sazrela je podrška odlasku, naime, brojni su ljudski gubici i velika cijena za porezne obveznike polučeni ne bi li se pomoglo krajnje nemotiviranom društvu, koje iako je talibansku prvu vladavinu smatralo brutalnom, ipak prema istraživanjima agencije PEW gotovo plebiscitarno podržava šerijatske zakone i selafijsko tumačenje Kurana.

Zbog toga, ostaje za čuditi se naivnosti stratega povlačenja i njihovih medijskih adoranata, kada tvrde kako su se talibani promijenili i kada su zaprepašteni činjenicom kako će talibani primijeniti šerijat na žensko obrazovanje te položaj žena i djece u društvu, za što već dobivamo prva, vrlo uznemirujuća izvješća. A ona dopiru do nas usprkos sjajno usvojenim vještinama odnosa s javnošću od strane talibana", obrazlaže Brodić.

Poput rimskog napuštanja Hadrijanova zida

"Geopolitički, a još je administracija Donalda Trumpa priznala kako se nalazimo u jeku multipolarnog, najmanje tripolarnog Hladnog rata 2.0, ovo je sigurno jedan od većih neuspjeha SAD-a i NATO saveza, koji neodoljivo podsjeća na Sajgon 70-ih godina prošlog stoljeća, s velikom opasnošću da se pretvori, zbog vrlo kratkih rokova evakuacije, u verziju iranske talačke krize. Neke je analitičare ovo podsjetilo na rimsko napuštanje Hadrijanova zida, za koje je poznati povjesničar **Jacques Le Goff** rekao kako je taj trenutak bio početak kraja Rimskoga carstva.

Iako smatram takve ocjene preuranjenima, dakle ocjene o tome kako je kapitulacija okupacije Afganistana početak kraja Zapada i zapadne dominacije, jer je Zapad još uvijek ekonomski i vojno dominantan u odnosu na konkurenate, ostaje činjenica kako je ova situacija dodatan izazov, u prvom redu SAD-u, koji već obiluje brojnim unutarnjim problemima. Činjenica kako prazan prostor u toj zemlji polako zauzimaju ruski obavještajni i kineski vojni interesi daje nam do znanja kako je Zapad odlučio, barem u tom dijelu svijeta, uzeti predah, tim više što obavještajna zajednica tradicionalnog zapadnog saveznika Pakistana, kroz Paštunski element (talibani su borci iz Paštunskog kraja) biva vrlo izložena novom afganistanskom režimu i vrlo teško biva efikasna u konfliktu s njima.

Je li predah rezultat prešutne podjele interesnih sfera u spomenutom novom Hladnom ratu, ili je američka javnost umorna od eksternog ratovanja i pandemiske krize, ostaje za vidjeti. Tim više što vrlo značajne međunarodne istrage daju do znanja kako je virus korone, ako ne namjerno pušten iz wuhanskog laboratorija, a onda namjerno iskorišten za destabilizaciju globalne ekonomije", kaže naš sugovornik.

Teroristi medu izbjeglicama

Dodaje i zanimljiv detalj.

"Dodatno, nisam siguran koliko je čvrst dogovor, postignut u Kataru, kako ovoga puta talibani neće izvoziti terorizam na Zapad, kad imaju jednaku religijsku ideologiju kao Al-Quaeda i tzv. Islamska država i kada do nas dopiru vijesti kako je francuska tajna služba među novim izbjeglicama, prije nekoliko dana, prema pisanju AFP-a, detektirala petoricu mudžahedinskih terorista.

Energetsko ekonomski, iako je Afganistan vrlo siromašna zemlja, naznake ruskog i kineskog dogovora s talibanim niti su bezazlene, niti glupe. Afganistan je bogat vrlo rijetkim metalima kojih je svijet gladan u vremenima nove tehnološke revolucije i prelaska na obnovljive izvore energije. Vrlo je bogat materijalima koji se koriste u hardverskoj industriji, ali i rudnim bogatstvom koji se koristi u skladištenju obnovljive energije.

Pljačka proračunskog novca od strane bivše administracije u izbjeglištvu i zapadnjačka blokada afganistanskih monetarnih sredstava, novi će režim okrenuti neminovno takvim dilovima. A oni se uklapaju u kineske globalne infrastrukturne strategije poput projekta novog puta svile koji prolazi Afganistanom.

Također, iako je prema šerijatskom zakonu uzgoj maka, kako za farmaceutsku industriju, tako i za zlouporabu narkotika, zabranjen i kažnjava se smrću, nije nikakva tajna kako je talibanski pokret namicao sredstva, za svoju borbu, upravo tim putem. Naivno bi bilo zaključiti kako se takva praksa neće nastaviti, tim više što kanali za prodaju preko bogatih donatora iz arapskih zemalja, mahom pristalica vehabijske sekte, nisu zaustavljeni, kako je prije nekoliko dana javio Financial Times.

Također, kroz Afganistan bi trebali proći i neki plinovodi koji bi omogućili Rusiji izvoz toga energenta prema jugu".

Bježe mladi i vojno sposobni muškarci...

Što se tiče gotovo sigurne nove velike migrantske krize, Ivan Brodić sljedećega je mišljenja.

"Naposljetku, kako smo već spomenuli, ova situacija će, zbog stvorene nove generacije građana Afganistana, pristalica urbanog i zapadnjačkog načina života, potpomognutog novcem sa zapada, a protivnog šerijatu, proizvesti novu migrantsku krizu. Ona će, posve sigurno uključivati i ženski dio stanovništva i puno djece. Hoće li takva kriza biti identična onoj iz 2015. i 2016. ovisit će o puno faktora. O strogosti režima, voljnosti susjednih zemalja za prihvatom i/ili transferiranjem prema zapadu, dogovoru s Erdoganom oko ponovnog aktiviranja turskog zida, koji bi Europu mogao skupo stajati....

Međutim, valja primijetiti i nešto drugo. Evakuacija u zračnoj luci u Kabulu pokazala je dominantnost mlađeg i vojno sposobnog kadra koje riskira života skačući u zrakoplove koji polijeću. Pokazuje nam to i motiviranost za obranu zemlje od talibana, jer ako povučemo paralelu s ustankom u Varšavskom getu, Vukovarom ili Sarajevom, sve nam je jasno. Židovi u Varšavi su se borili i izginuli protiv višestruko jačeg neprijatelja, Hrvatska se dobrih godinu dana branila lovačkim oružjem od nominalno pete armije svijeta - kažem nominalno jer sam svjestan PR-a nesvrstanih glede moći JNA.

I još nešto, takva migracija, vojno sposobnih muškaraca, u kaosu evakuacije i s terorističkim gerilskim tehnikama, koje su talibani koristili proteklih 20 godina, dušu je dala za infiltraciju terorista spavača. Ako su Francuzi otkrili petoricu, koliko ih je prošlo ili će proći nezapaženo? I je li moguć neki novi 11. rujna ili Pariz?", postavlja pitanje Brodić.

Vrlo opasna sigurnosna situacija

Na koncu zaključuje:

"Tim više što se zapadno od Erdoganova migrantskog zida nalaze zemlje s muslimanskim stanovništvom, relativno niskog životnog standarda, gdje istovjetni donatori šire vehabijski vid islama putem stipendija i lukrativnih donacija. Te su zemlje, poput Kosova, BiH, Albanije i Makedonije i ranije imale problema s odlaskom svojih državljana u džihad, a sada upravo one imaju vrlo liberalnu politiku prihvata izbjeglica iz Afganistana. Ne zaboravite kako se dio pobunjenika u Makedoniji 2001. godine, oni koji ranije nisu prošli Hrvatsku vojsku i Hrvatsko vijeće obrane, obučavali u kampovima na sjeveru Albanije, koje je posjećivao **Osama bin Laden**, prema izvješćima izraelskih tajnih službi.

Albanija i Makedonija su članice NATO saveza i imaju vrlo liberalizirani sustav putovanja s većinom zapadnih zemalja, a Kosovo je tradicionalni saveznik Zapada. Politike prihvata izbjeglica za njih bi mogle biti izazov, no ostaje za nadati se kako je sigurnosna situacija sada, zbog uskladivanja s NATO savezom, sada uskladenija s višim standardima negoli je to bilo ranije.

U analizi treba biti oprezan, jer ova je situacija nesumnjivo humanitarna katastrofa, i kao takvoj joj treba pristupiti. Hrvatska politika prihvata izbjeglica u tom je smislu mudra. Vlada je odlučila pomoći ljudima koji su bili vezani uz naše misije u prvoj redu, a kasnije će humanitarno procjenjivati situaciju.

Njemačka je postupila vrlo slično, a naznake su kako će tako postupiti i Nizozemska. Najveća je odgovornost na zemljama s najvećom participacijom u okupaciji i s najviše doniranih sredstava za stvaranje nove urbane i antišerijatske generacije, koja je i najugroženija. Njih ne bi bilo poštено niti moralno ostaviti na milost i nemilost talibanskog režimu".

*Dopušteno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora.

Tekst je nastao u okviru projekta kojeg je financijski podržala Agencija za elektroničke medije.

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media